

Yoz atmaca, (*Accipiter brevipes*) Türkiye’de ilk kez Aras kıyısındaki istasyonda bu kadar yakından fotoğraflandı (solda). Polonyalı bilim adamı Prof. Dr. Przemyslaw Busse, istasyona büyük destek veriyor. Dünyanın en deneyimli kuş uzmanlarından Busse, istasyonda genç kuşçulara hayvani ağdan çıkarma tekniğini de gösteriyor (altta). Çağan Şekercioğlu, Kars-Iğdır Doğal Zenginlik Projesi’nin yürütücüsü (en altta).

ÇAĞAN ŞEKERCİOĞLU

ARAS’IN KUŞLARI

Anadolu’nun Kanatları

Atlas bu sayıda Kars ve Iğdır’a havalandı, Aras Kuş Araştırma ve Eğitim Merkezi’nin sakinlerini inceledi. Türkiye ve dünya ölçeğinde nadir birçok tür istasyon bölgesinde konaklıyor, besleniyor ve üriyor. Konunun yazar ve fotoğrafçısı Çağan Şekercioğlu, Kars-Iğdır Doğal Zenginlik Projesi’nin yürütücüsü. “Dikkat edilmezse ishakkuşunun (*Otus scops*) pençeleri ve gagası çok can yakabilir. Bu yüzden onu kazasız belasız ağdan çıkarabildiğim için memnunun” diyor Şekercioğlu.

Kuşları halkalamak, istasyonda yapılan başlıca işlerden. Halkalamanın en önemli amacı kuşlara bir tür kimlik vererek onları birey olarak takip edebilmek. Bu kuşlar başka il ve ülkelerde tekrar yakalanınca halka sayesinde nereden nereye göç ettikleri anlaşılıyor. Ayrıca halkalama çalışmalarıyla bir bölgenin kuş türlerinin envanteri çıkarılıyor. Ağırlık, kanat uzunluğu, yağ oranı, cinsiyet ve yaş gibi ölçümlerle önemli bilimsel veriler elde ediliyor. Uzun süre devam eden kuş halkalama çalışmalarıyla kuşların sayısındaki artış ve azalmalar da anlaşılıyor; böylece küresel ısınma, çevre kirliliği, doğal yaşam alanlarındaki değişimler gibi kritik konular takip edilebiliyor. Kuş araştırma istasyonları, doğa turizmi için de önemli. Türkiye’de kuş halkalama programı 2002’de faaliyete geçti. Program konusunda detaylı bilgi için. www.halkalama.net

Ç. ŞEKERCİOĞLU

KIRAZ ERGİYAS

EKRANDAKİ YIRTICI

Atlas’ın internet sitesinin ziyaretçileri, Aras’ın kuşlarından saz delicesini (*Circus aeruginosus*) bilgisayarlarında masaüstü resmi olarak görebilir. Sulak alanların yırtıcı türlerinden saz delicesine www.kesfetmekicinbak.com adresinden ulaşmak mümkün.

AYLIK COĞRAFYA VE

KEŞİF DERGİSİ

Hürriyet
GAZETESİ'NİN OKURLARINA ARMAĞANIDIR

ATLAS

ÖZEL SAYI

Çölde Tuz MALİ

Çerkesler
**KAFKASYA
ÇERKESYA**

Lykia Yolu
İŞİLTİLİ PATİKALAR

Kıbrıs Kanyonu
ISLAK KORİDOR

ÇAĞAN ŞEKERCİOĞLU

KARS-IĞDIR

Aras'ın Kuşları

Doğu Anadolu dünyanın en işlek kuş göç yolları üzerinde, bölgede bulunan sulak alanlarda birçok kuş türü besleniyor, ürüyor ve konaklıyor. Yakın zamana kadar bu hazine üzerinde ayrıntılı bir çalışma yapılmamıştı. "Aras Kuş Araştırma ve Eğitim Merkezi" şimdi bu eksikliği dolduruyor, bölgenin kuş varlığına dair önemli bilimsel çalışmalar yürütüyor. Kars-Iğdır Doğal Zenginlik Projesi kapsamında faaliyet gösteren merkezde yapılan önemli çalışmalardan biri halkalama. Bu çalışmada en önemli amaç kuşlara bir tür kimlik vererek onları birey olarak takip edebilmek. Uzun süre devam eden kuş halkalama çalışmalarıyla kuşların sayısındaki artış ve azalmalar da anlaşılıyor; böylece küresel ısınma, çevre kirliliği, doğal yaşam alanlarındaki değişimler gibi kritik konular takip edilebiliyor. Çağan Şekercioğlu, projenin yürütücüsü. Şekercioğlu, Aras Nehri kıyısındaki merkezde yürütülen çalışmaların doğa turizminin gelişmesi ve çevre köylere katkıda bulunması açısından da iyi bir örnek olduğunu belirtiyor. Atlas dergisi eylül sayısında Aras Kuş Araştırma ve Eğitim Merkezi'ni konu edinecek. Türkiye ve dünya ölçeğinde nadir birçok kuşun özel fotoğrafları Atlas sayfalarında yer alacak.

Aras Kuş Araştırma ve Eğitim Merkezi, Iğdır'ın Tuzluca ilçesinde, Yukarı Çıyıklı köyünde bulunuyor. Saz delicesi (*Circus aeruginosus*), merkezde görülen yırtıcı kuşlardan biri.